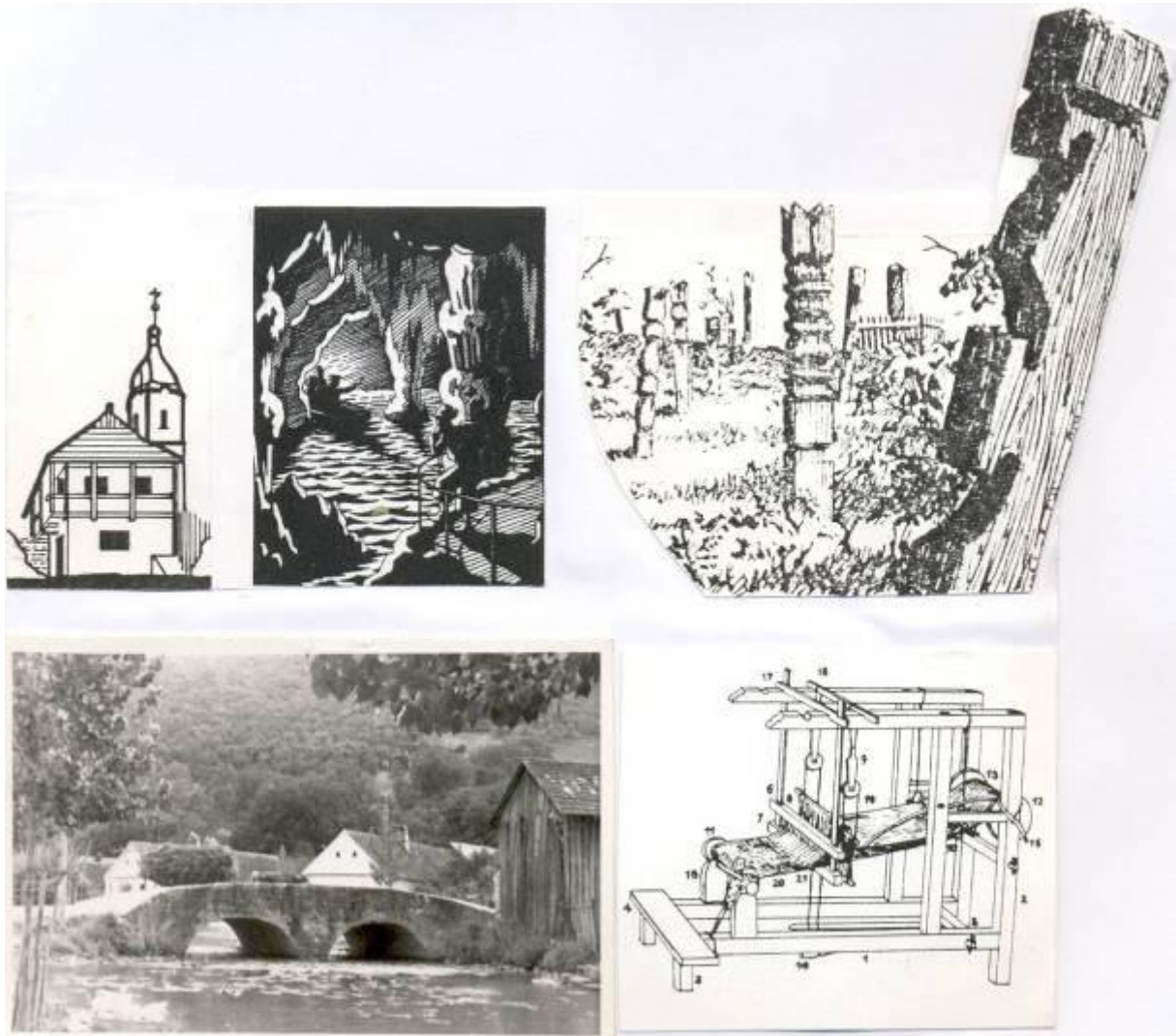

JÓSVAFŐI
HELYTÖRTÉNETI FÜZETEK

36. füzet, 2012

JÓSVAFŐI HELYTÖRTÉNETI FÜZETEK

19. évfolyam 36. füzet
2012.

Felelős szerkesztő:
Szablyár Péter

Felelős kiadó:
Szablyár Péter
ügyvezető

Lektor: Szarka János

HU ISSN 1785-9956

Kiadja a **SZINLŐ Barlangi-vendégforgalmi Kft.**,
(Jósvafő, 3758 Dózsa György utca 3.)
a jósvafői tájház alapítója.

 postmaster@tajhaz-josvafo.t-online.hu
<http://www.museum.hu/josvafo/tajhaz>

Nyomdai munkák: **K-B Aktív Kft.** Gyorsnyomda és másolószolgálat,
Miskolc. Felelős vezető: Kása Béla

Jósvafő jövője – Jósvafő múltja

Tisztelt Olvasóim, Kedves Barátaim!

Hihetetlen, de a huszadik falunapok közeledik. A hangulat nem hogy a húsz évvel ezelőttihez nem hasonlít, de még az öt évvel ezelőtire sem. Pedig a szándék megvan. Elkészült a Nemzeti Park (Újvárosy Tóni) által felvett videók digitalizálása (17 DVD) és ezek „remixe” is. Az utóbbit a falunapokon fogják bemutatni.

A tavasz sem telt események nélkül. Sajnos a látogatók száma tovább csökkent, húsvét vasárnap mindössze két vendéget fogadtunk a tájházban. Ezt kihasználva kezdtük meg egy raktár kialakítását az istálló tetőterében. Szerencsére évről évre nő a tájház műtárgyállománya, amelyeket a leltározás (digitalizálás) után már a kiállítóterekben nem lehet elhelyezni a már meglévő zsúfoltság növelése nélkül. Sajnos ez a tetőtér nem ideális tárolóterület a nagy hőmérsékletingadozás miatt, de jelenleg nincs jobb megoldás.

Régi vágyam teljesül a tájházzal szembeni patakparton épülő ivókúttal. A növekvő (magas) vízdíjak miatt a közutak nagy részét már lezárták a faluban. Az erre járó – sajnos egyre kevesebb – turista joggal háborgott azon, hogy a „források és barlangok völgyében” csak nehezen jut az itt fakadó források kitűnő vizéhez?! Ha minden sikerül, akkor a növényesedéstől mentesített patak-szakasz pihenő padokkal otthonossá tett, a Pap-pallón megközelíthető árnyas szakaszán egy állandóan folyó, esztétikus kútból olthatják szomjukat az erre járók.

A huszadik falunapok vitathatatlanul lezár egy korszakot. Hogy az ezt követő időszak milyen lesz, ez alapvetően rajtunk, az itt élőkön múlik! Én változatlanul optimista vagyok, az elmúlt hatszáz év erre kötelez!

Jósvafő, 2012 júliusában

Szablyár Péter

Ennek a füzetnek a másolása nem tilos, inkább megtisztelő!

Újabb részletek a jósvafői születésű Dely László „Magyarországi kapitányoknak és királyoknak historiájok” című 1779-ben kelt művéből

A Helytörténeti Füzetek 26. számában közöltük az örömhírt, hogy rábukkantunk a jósvafői születésű Dely László verses művére az Országos Széchényi Könyvtárban (JHF 2007. 26. füzet 4-17 p.). Akkor annak „Elöl Járó Beszéd” című fejezetét és a hadvezérekről szóló énekek első versszakait adtuk közre. Most a Szent Istvánról (28-31. oldal) és Szent Lászlóról (37-38. oldal) szóló fejezetet közöljük:

„A Magyarok első Keresztyén Királlya SZENT ISTVÁN

Arany oszlopokat Szent István nevének,
Méltó hogy emellyünk emlékezetének.
Gyémánt kő táblákat szerezzünk hírének,
S írjuk fel tzímerét Keresztyénségének.

Illő is nevezni Isten hajnalának,
Drága gyümölcstöző Libanus Tájának
A Magyar Nemzetség edjik...
És a keresztyén hit erős oszlopának.

Minden Királlyokat hírrel meg előzött,
Jó tselekedettel sokkal gyümölcstözött.
Szentség ruháiban...öltözött,
Keresztyén Hitiben senki nem ütközött.

A Fejedelmeknek lehet koronája,
Minden Királlyoknak követő példája.
A Keresztyénségnek bajnoka, básttyája,
Az egész világnak hallatlan tsudája.

Már gyermekségében böltsen taníttatott,
Szent Albert Attyától ki palléroztatott.
Szelíd erköltsökkel meg gyémántoztatott,
Hittel reménységgel fel koronáztatott.

Isten keze által virtusokban épült,
Friss formájú testet, bölcs lélekkel szépült.
Mint egy remek munka mesterséggel készült,
Alázatossággal, jósággal díszesült.

Ezek a kegyesség formált tzimerei,
Az egyenes szívnek különös jelei.
Az égben siető virtus szekerei,
Nem árthatnak ennek pokolnak tüzei.

István ellenségét győzte imádsággal,
Egeket hasgató kegyes buzgósággal.
Hartzolt oltár mellett egész forrósággal
Nem pedig vakmerő fene bátorsággal.

Ellenségről hozott sok nyereségeit,
Drága sok marháit avagy ezüsttyeit.
Templomra, oltárra költötte kintseit
Így bizonyította hitének jeleit.

Nincs hosza se vége adakozásának,
Másoknak ki osztott alamisnájának.
Híre van épített hatvani templomának,
És három háznál több fundált klastromának.

Két érsekséget szült országunk díszére,
Püspökséget tizet a haza fényére.
És anyi levelet Kaptalan részére,
A Magyar Nemzetnek nagy dicsősségére.

Nappal izzadozott az Ország dolgában,
Nem anyira maga mint mások hasznában.
Éjjel a Hősségnek fáradott gondjában,
Soha meg nem lankadt a terhes munkában.

Nem mindenkor vágyott a bársony subára,
Czifra és világi vont arany ruhára.
Zsák ruhában borúlt az oltár szarvára,
Honnan hittel bízott Egek Királya.

Meg alázta magát Népeinek ügyéért,
Közben... lett szép békességéért.
Buzgott Isten előtt a Keresztyénségért,
Megnyerte mit kívánt... érdeméért.

Illyen dicső sorsra talál a Kegyes Hív,
Nagy jutalmat vészen az alázatos szív.
Illyen boldog leszen az isteni Felség,
Ha bátor éri is végre hatálos iv.

Jutalmát is vette illy kegyességének,
Szent István osztatlan példás életének.
Mivel más korona Egekben Fejének,
Készült és tartatott ez Isten hívének.

Tsudával is tett földben tiszteltetett,
Negyven esztendőig meg nem senyvedhetett.
Bátor az halottak közzé tétetett,
De drága illattal megélesítettet.

A drága szolgálat Ó áldott jutalom!
A mellynek végén van tsendes nyugodalom.
Ó erős reménység s' isteni oltalom,
Az hová a hi ér, nem lesz ott fájdalom.

Azért akárki légy, úgy fujjad pályáját,
Rövid életednek, s kormányozd tsákjáját.
Hogy előtted tartván Szent István példáját,
Vehessed el te is élet koronáját.”

Nyólczadik Királlya a Magyaroknak SZENT LÁSZLÓ

Ismét Magyar Ország búból ki vetkezett,
Hogy jámbor Attyafi után más érkezett.
Erős Királly helyett nagy Márs következett,
Ki szeretetével mindent befedezett.

Akkor örvendetes napok felderülnek
Az ország Fiai tapsolnak örülnek.
Minden zenebonák múlnak csendesülnek,
Ha királyi székből Szent Királlyok ülnek.

Sok fejedelmeket László fellyül műla
Szentséggel, virtussal másokat meg dúla.
Ellenség elűtte ezerenként hulla,
A húnok serege tűlle el jajdula.

Dalmatiát, Horváth, s más nyolcz országot
Húnokat biztató Roxolánusokat.
Gűgűs lengyeleket, a durczás Tótokat,
Kardja alá hajta minden pásztosokat.

Németek és Szászok mind meghódolának,
Bessusok Matzédók neki adózának.
Még a Görűgűk is fel fűvalkodának,
De ezek is László által meg rontának.

Emellett úgű buzgott Istenéhez László,
Hogy az Ecclesia ne lenne panaszló.
Fénylett adománya, mint valami zászló,
A templomok űgye nem vala hanyatló.

Váradon fundálá hatvan templomokat,
Szemessen vigyázó negyven Kánonokat.
Mint meg anyi erűs vitéz bajnokokat,
És meg erűsíte szép szabadságokat.

Ezen virtusait fellyebb emelgette,
Hogy a Szent Had dolgát magára fel vette.
Jerusálem felé útat készítette,
Noha jó szándékát véghez nem vihette.

Mert halál Dandári ellene állának,
Szent földre vezető fel vállalt utának.
Gyászos koporsóban hamar bé zárának,
Kit a hazafiak soká siratának.

Méltán is gyászoltad kegyes Királlyodat,
Ó Magyar nemzettség ilyen Szent Lászlódat.
Kinek gyűzedelme hordozza zászlódat,
És az ellenségtűl űtta országodat.”

Papp Ferenc professzor és Jósvafő

Papp Ferenc Professzor – Jósvafő díszpolgára – születésének 110. évfordulójára emlékkönyv jelent meg „Papp Ferenc élete és munkássága” címmel, Gálos Miklós és Kürti István gondozásában. Ebben külön fejezet tárgyalja a jósvafői Papp Ferenc Kutatóállomás történetét, ill. a Professzor úr jósvafői díszpolgárságát.

Kleb Béla visszaemlékezései között találtam Feri Bácsi „Jósvafőn” című versét, amelyet most örömmel adok közre:

Jósvafőn

A magasban madár ívelt – repült
Szemében a határ sok részlete tükröződött
A sziklák, a fűszálak s homokszemek
Szorgos hangyák és félénk egerek –
Sokat meglott, de mégse mindent,
Alatta mélyen a föld alatt
Egy-egy tátongó hasadék két fala
Mintha valami óriás aludna –
Tágult és szűkült: pihegett.
Ezt a sas szeme sem vette észre
csak érzékeny órák, műszerek
És azokat figyelő csendes emberek
Ők perceken – órákon át csak egyre ezt nézték
Vajon lehetséges, hogy a Föld így is mozog?”
A nagy csendben, sötétben ott sok csepp hull a vízbe
Az meg egy éren át továbbhaladt
És valahol a völgy végén
Olykor – néha szakaszosan a felszínre szökött...

(1966. X. 16.)

Feri Bácsi emléktáblája a Kutatóállomás épületén

Dr. Papp Ferenc
1901-1969

Dr. Papp professzor – Feri Bácsi - Jósvafő díszpolgára. Emlékét idézzük fel Maucha László nekrológiával. Életútja példa mindnyájunk számára!

A magyar mérnökgeológiát, hidrogeológiát és speleológiát súlyos veszteség érte. Dr. Papp Ferenc, a Budapesti Műszaki Egyetem Ásvány- és Földtani Tanszékének professzora 1969. január 8-án,- életének 68. évében - féléves betegség után meghalt.

1901. július 31-én Budapesten született. Egyetemi tanulmányait a budapesti Tudomány Egyetem Bölcsész Karán végezte, ahol 1924-ben földrajztanári diplomát szerzett. Már egyetemi hallgató korában vonzották az ásvány- és kőzettani problémák. „A magma gőzei és gázai” c. első dolgozatát egyetemi tanulmányai alatt készítette el. 1924-ben kinevezték a budapesti Műszaki Egyetem Ásvány és Földtani Tanszékére tanársegédnek. 1925-ben ásványkőzetan fő tárgyból bölcsész-doktori képesítést nyert el. 1928-ban már adjunktus, és ettől az évtől kezdve, mint meghívott előadó, kőzettant adott elő az építészmérnök hallgatóknak. 1935-ben magántanár lett „Válogatott fejezetek a kőzetan köréből” c. tárgykörből. 1943-ban nevezték ki intézeti tanárrá, 1953-tól kezdve egyetemi tanár és 1960 óta vezette az Ásvány- és Földtani Tanszéket.

Dr. Papp Ferenc tudományos munkássága igen sokoldalú volt. Kőzettani vizsgálatai úttörő jelentőségűek voltak. A hazai dioritok, a mecseki gránit, a Kövesd környéki andezitek és a Börzsöny-hegység eruptív

kőzeteinek, valamint Tihany geológiai újrafelvételének vizsgálatai fémjelezték fiatalkori tevékenységét. 1932-ben, mint ösztöndíjas fiatal tudós, Párizsban Orczel professzor mellett az ottani Múzeum Ásványtárában ércmikroszkópiai tanulmányokat folytat. Hazatérve megindította a Börzsönyi és más hazai ércek mikroszkópi vizsgálatait. Ásványtani kutatásaival is jelentősen hozzájárulta hazai föld megismeréséhez. A Bernece melletti Huszár-hegyen a hematitok hargittai típusú előfordulását, ásvány-kőzettani vizsgálatai során a Börzsöny-hegységi pirhotin, melnikovit-pirit; markazit, fakolit, kalcedon, kalcit, dácit, chiaszolit, valamint pala, kontakt agyagpala előfordulásokat fedezte fel. A Mát-rában fakóérc és dácit, Szarvaskő határában ilmenit külön jelenlétét mutatta ki.

Később figyelme hidrogeológiai irányba terelődik. Első ilyen irányú megfigyeléseit a Börzsöny-hegységi források vizsgálatával kezdi 1929-ben. 1932-ben a Gellért-hegyi szökevény-források ismeretéhez szolgáltat adatokat. A budapesti ásvány- és gyógyvizek sokoldalú kutatója és széleskörű ismerőjévé válik. A víz és a kőzetek kölcsönhatásának gyakorlati jelentőségű kérdései is foglalkoztatják. A suvadások részletes vizsgálatával a hazai mérnökgeológiai vizsgálatok egyik meghonosítója. A budapesti meleg-forrásokon végzett vizsgálatainak összesítésével elnyerte a Magyar Tudományos Akadémia pályadíját. Az Ásvány- és Földtani Tanszéken megszervezte a Forráskutató Osztályt, amely a Központi

Gyógy- és Üdülöhelyi Bizottság Reuma és Fürdőkutató Intézetének részlege volt. A források tanulmányozásába sok fiatal mérnököt vont be. Dr. Papp Ferenc professzor érdeme, hogy a hazai meleg-forrásokról oly sok értékes dolgozat látott napvilágot. Vízföldtani munkásságának jelentős Fejezete a karsztvizek tanulmányozása. „A Dunántúl karsztvizei és a feltárás lehetőségei Budapesten” c. munkája alapvető részletességgel tárja fel a sok tekintetben még ma is megoldatlan problémákat. A karsztvíz mennyiségi és minőségi viszonyairól korszerű szemlélettel ad átfogó tájékoztatást más munkájában. *Új* szempontok alapján foglalta össze a források rendszerét. A Magyar Hidrológiai Társaság alapító tagjai közé tartozott és két évig a Társaság elnöke (1959-61), majd haláláig a Hidrológiai Közlöny Szerkesztő Bizottságának elnöke volt.

Mérnökgeológiai munkássága a magyarországi márványok tanulmányozásával kezdődik 1933-ban. A budai Várhegy suvadásai, a dunántúli építőkövek, Budapest földtani felépítése alapozások szempontjából, a hazai terméskövek előfordulása és hasznosítása, Magyarország kavics- és homoklelőhelyei, Magyarország kőbányái, földtani kutatási eredmények felhasználása alagútépítésknél, Zebegény környékének műszaki-földtani viszonyai témakörökben számos tanulmánya jelent meg. A „Közethatározó” c., mérnökök számára készült kézikönyve hézagpótló jelentőségű volt megjelenésekor a magyar földtani irodalomban.

A II. világháború utáni években aktívan bekapcsolódott a hazai speleológiai kutatások irányításába is. 1954-ben az Ásvány- és Földtani Tanszéken Karszt- és Barlangkutató Tudományos Diákkört szervezett, majd 1957-ben a jósvafői Vass Imre-barlang mellett Karsztkutató Állomást létesített. Országszerte támogatta a karsztkutatással foglalkozó csoportokat, a Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat társelnökéként mindvégig vezető szerepet játszott a hazai karsztkutatás előbbre vitelében. A speleológia földtani vonatkozásaival több cikkében foglalkozott, sőt a karsztjelenségek műszaki földtani szerepéről és a földalatti üregek indexeléséről írt tanulmányaiban a karsztos területek és a barlangok tudományos feldolgozásának részletes programját is megadta.

Dr. Papp Ferenc professzor, mint ember és tudós, mint pedagógus és szervező egyéniség, a legnagyobbak közé tartozott. Közel 120 tanulmánya jelent meg, de mindvégig megmaradt fiatalos lelkesedésével az ifjúság legigazibb barátjának. A közügyek előbbre vitele, szerénysége, önzetlensége és segítőkészsége miatt élete végén már az alkotó munkától is tudatosan fosztotta meg önmagát. Több évtizedes pedagógusi és tudományszervező munkája a magyar mérnökgeológia, hidrogeológia és speleológia széleskörű felvirágzását vonta maga után.

Mi, magyar karszt- és barlangkutatók tisztelettel, szeretettel és hálával fogjuk őrizni Dr. Papp Ferenc emlékét.

Maucha László

A közelmúlt történelme I. – Kaland a Kutatóállomáson

Bálint Károly a Szabó József Geológiai Technikumban szerzett technikus oklevelet 1960-ban. Múlt év októberében – iskolánk alapításának 60. évfordulójára szervezett iskolatalálkozóhoz hozott össze ismét Vele. Azt követően küldte el az alábbi visszaemlékezést, amelyet most közreadunk.

„Egyik nap 1960-ban, október 23-dika hetében Feri bácsi (Dr. Papp Ferenc professzor, Jósvafő díszpolgára, a Kutatóállomás alapítója; a Szerk.) behívott a szobájába. Karcsi, mondta Jósvafőn az Egyetem egy kutató állomást hozott létre, és ha van kedved az állomás meteorológiai adatait kellene regisztrálni napi háromszor. A jósvafői ház mellett van egy meteorológiai állomás, hőmérséklet, szélesség, légnyomás stb. Precízen egy adatgyűjtő könyvbe kell beírni.”

Bálint Károly a Kutatóállomás meteorológiai kertjében és a ház tornácán

Nagyon örültem az ajánlatnak, mert gyönyörű őszi idő volt és egy szerény kiszállási díjat is kaptam. Egyedül édesanyám hetedik érzéke valamit sejtett, mert féltett a határ-menti helytől kicsit távol a falutól, éjszaka egyedül, telefon, rádió nélkül. Ennek ellenére nekivágtam; mint Ábel a Rengetegnek. Meg is érkeztem vonattal, autóbusszal majdnem egy napot utazva. Mindent rendben találtam.

1960. november másodikán borongós, kifejezetten rossz időre ébredtem. A gyönyörű, festői szépségű környezetből szinte semmit nem lehetett látni. Csupasz fák, csupasz bokrok, a madarak mélyen szálltak. Annak módja szerint megreggeliztem, regisztráltam az adatokat és egy aranyos kis kutya kereste fel a házikót az ismeretlenből. Mintha valaki küldte volna barátként, simogattam, cirógattam és hirtelen a sarokban egy légfegyvert pillantottam meg. Valahogy ezt eddig

nem vettem észre, fogtam magam, és mivel kevés volt a tej és kenyér a faluba mentem vásárolni. A Bodri hűségesen követett, gondoltam vállamra veszem a légpuskát és elindultunk: a Bodri a légpuska meg én Jósvafő élelmi-szer boltjába. Meg is érkeztünk, mindenkinek köszöntem és hárman beállítottunk a Boltba ahol kedvesen kiszolgáltak. Azután annak rendje szerint egy kis falubeli sétával megindultunk a Kutató Állomáshoz. Az időjárás egyre zordabb lett csúnya felhők gyülekeztek az égen, fújt a szél és elkezdett cseperegni az eső. De megérkeztünk. Bodri kutya, ahogy jött tovább is ment, ki tudja merre, mert nem láttam.

1960 November 4-dikén az időjárás makacs volt, ahogy az írek mondája Tartja, novemberben jönnek fel a szellemek látogatóban. A meteorológiai adatok hűen tükrözték a rossz időjárást. Körülbelül dél táján egy váratlan vendég érkezik, aki nem más volt, mint Édesapám. Leírhatatlan volt az örömöm, rögtön finom teát készítettünk és egy kis ebéd közben az asztalnál elmondta, hogy, tudod fiam Édesanyád olyan nyugtalan volt miattad, hogy megkért jöjjenek utánad, és töltsen veled a hátralevő napokat. A tanszék is engedélyezte, hogy együtt megyünk haza.” – Kitűnő - mondtam. Aznap büszkén bemutattam az állomást, meséltem Bodriról, akinek nyilván én adtam a nevet. Utunkról a faluba a légpuskával. Édesapámnak is tetszett az állomás. Esti adatokat közösen regisztráltuk.

Bálint Károly édesapja az ominózus fegyverrel

Utána egy kis vacsora, majd nyugovóra tértünk. Éjfél tájban vad dübörgés a bejáratnál! Nyissák ki! – hangzott – azonnal, Miskolci Rendőrség. Én mentem az ajtóhoz, kinyitottam- két bőrkabátos detektív a falhoz nyom, édesapámat

a Földre. Nyilván ilyenkor az a gondolatom támadt, hogy bárki mondhatja, amit akar, igazolványt nem mutattak, név szerint nem azonosították magukat. Korom sötét volt a volt Csehszlovák határtól pár kilométerre. Még az is átvillant rajtam hogy bűnözők csapdájába kerültünk édesapámmal.

Hol a fegyver? - kiabálták. Hova rejtették a fegyvereket?” Mindent átkutattak. „Nincs nálunk fegyver”- mondtam. Körülbelül fél óra múlva édesapámat egy jeletlen autóba tették. Nekem pedig azt mondták, hogy az első reggeli vonattal egyenesen utazzak haza. Így tettem - senkihez egy szót sem! Talán életem leghosszabb autóbusz és vonatutazását éltem át.

Édesanyám sírva fakadt jogosan a történetektől. Másnap a Tanszékre rohantam. Zsilák György tanársegéd volt bent. Elmondtam, mi történt - nagyon meglepődött. Mindenesetre jóindulatúan azt mondta: ”Karcsi telefonálok valakinek.”

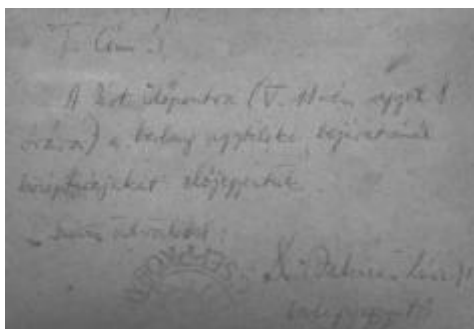
Bálint Károly a hajdani ÉKME tanszéki irodájában

Édesapám este váratlanul megérkezett. Magánzárkába zárták Miskolcon és váratlanul kiengedték. Valószínűleg valaki a légpuskát a vállamon félreértette Jósvafőn és feljelentett!

Bálint Károly vegyészmérnök, geológus technikus, AIChE Emeritus

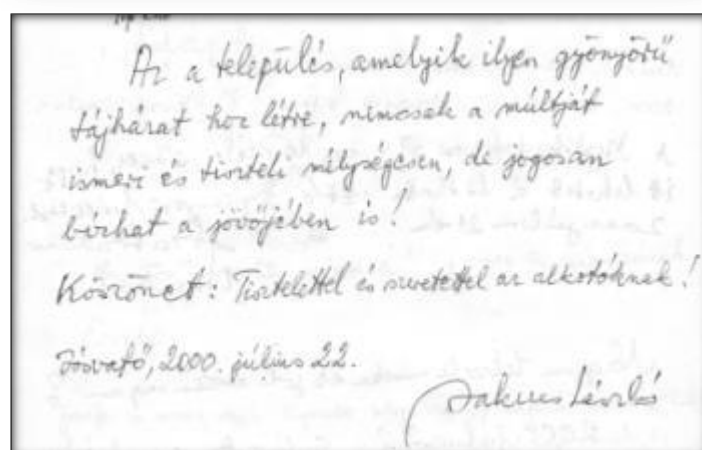
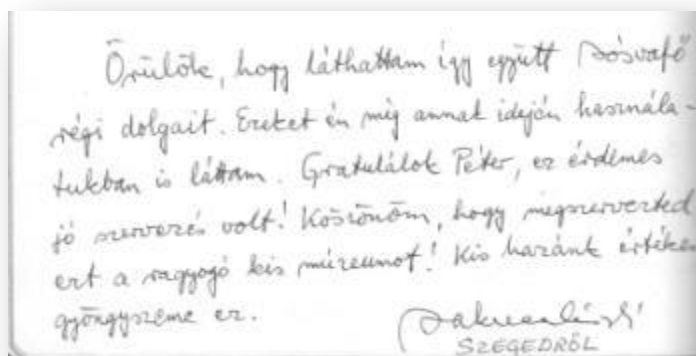
60 éve fedezte fel a Béke-barlangot Dr. Jakucs László

A jubileum alkalmából 3 Jakucs - kéziratot adok közre. Az első egy levelezőlap, amelyet 1962 májusában kaptam, mint a nyolcadikos tanuló, az Észak-magyarországi osztálykirándulás egyik szervezője a budapesti Apáczai Csere János Általános Iskola és Gimnáziumban.

A megsárgult levelezőlapon a következő olvasható: „T. Cím! A kért időpontra (V. 14-én reggel 8 órára) a barlang aggteleki bejáratánál középtúrájukat előjegyztük. Szíves üdvözlettel: Dr. Jakucs László barlangigazgató.”

A további két bejegyzést a jósvafői tájház vendégkönyve őrzi, ahol két alkalommal is járt a Professor úr, 1995-ben és 2000-ben

Újabb irodalmi adatok a jósvafői református templomról

Dr. Kováts J. István: Magyar református templomok (Atheneum, Budapest, 1942. 7. fejezet: A Tornai egyházmegyében 539. oldal

„Jósvafő (Abaúj m.) 586 lelkes anyaegyház 42 pados temploma a reformáció előtt épült; eredetileg a huszitáké volt. 2 harangja van. Régi úrasztali edényei: 2 kehely és tányér aranyozva, ezüsttel díszítve 1672-ből, aranyozott kanna 1676-ból. A templom környéke fákkal és virágokkal díszített. Lelkipásztor: Fodor Géza.

Várady József: Tiszáninnen református templomai; Borsodi Református egyházmegye; Miskolc; Debrecen, 1989.138-139.p.

JÓSVAFŐ

A kelet-nyugati tengelyű templom nyugati része középkori eredetű. Az 1595. évi templomösszeírás református használatban levőnek találta. 1793-94-ben nagyobbitották meg az addigi nyugati részt, a templom mai ismert keleti felével, felhasználva akkor a meglévő anyagokat. A templom toronytalan. 7x21 m éteres belsejében 200 ülőhely van. Festett famennyezete 84 kazettából áll, a nyugati rész 1734-ben, a keleti rész pedig 1794-ben készült. A kazetták díszítése: barackmag alakú széles vörös keretben indás, növényi ornamentika, közepén stilizált vörös liliom, kékes és fehér színű mezők. A szószék, a Mózes-szék, a karzatok és padok 1792-ből valók. 1908-ban ankervasak beszerelésével erősítették meg a templom falait. Délen két bejárati előcsarnoka van a templomnak. Középkori lőréses fal övezi. A Déli kerítéskapu mellett áll annak az 500 éves hársfának a csonkja, melyet pár évvel ezelőtt vihar tört ki. A templomtól 50 méterre, a község feletti domboldalon, a temető alján van az 1851-ben épített (vagy megújított?) 22 m magas barokk harangtorony, amelyről építésének idején egy kortárs azt mondta: „Így tette ki az egyház magát nem csak a most élő okos és jó ízlésű emberek, hanem a maradéknak is kedvetlen ítélsére” már tudniillik azért, mert külön építették a templomtól a tornyot. A templom műemlék jellegű. A 225 kg-os harangot Thúry János öntötte 1882-ben Budapesten.

Fotók:

„A belső keleti része”

„A belső nyugati része”

„A különálló torony”

„A templomhoz vezető bejárati kapu a kőfalban és a hársfa csonkja”

A közelmúlt történelme II.

Ref. Egyház Lelkészi Hivatala, Jósvafő
181-1947. sz.

Jelentés

a jósvafői ref. egyház vagyoni helyzetéről és az iskola szükségletéről

A földreform végrehajtása során siralmasan szegény lett egyházunk. 128.2 kat. hold jól kezelt erdőnk, mely fő jövedelmi forrás volt kiesett kezeinkből. Egyházunk, iskolánk, templomunk renoválását, tatarozását évről-évre az erdő jövedelme tette lehetővé. Az egyházi tisztviselők fáját és az iskolafűtést ez nyújtotta.

Kb. 165 kat. hold szántó és kaszáló felosztódott. Ezeket a földeket is fájlaljuk, mert akarattunk ellenére vették igénybe. Színe-java volt az egyház földjeinek a tisztviselők javadalmi földjei is ezekkel a földekkel felosztásra kerültek.

Ma a kezünkön van kb. 92 kat. hold szántó, rét és legelő. E földterületbe 28 kat. hold legelő 2 kat. hold temető és az egyházi belsőségek területe is benne van. Földünk annyi bérletet hoznak, hogy állami adóját tudjuk fedezni belőle. Hol van ezen kívül az illetményadó, az illetékadó fedezete? Az egyháznak adnia kell a javadalmasok részére a díjlevélben biztosított 100 m famennyiséget is, hol, miből vásároljuk meg azokat?

Templomunk ajtó nélkül, mennyezete 50 %-ban megrongálva, 4 padja hiányzik, egyházi épületünk melléképületei fedő nélkül, itt-ott már dűledeznek, kerítéseink fedőanyagát a háború folyamán edénynek használták fel, miből javítsuk ezeket? Iskolánk belső berendezését az utolsó darabig feltüzelték, padok előállítására képtelenek vagyunk.

Harangunkat háborús célra igénybe vették. Mindenütt a pusztulás képe, amely annál jobban fáj, mert nem is látjuk az időt, még a messze jövőben sem, hogy mikor fogjuk mindezt pótolni, újjáépíteni.

A hívek adakozásra a múltban nem voltak nevelve, hiszen az egyház volt a földesúr, és az egyház mindenkinek adott. ma nem látják meg a maguk szegénysége miatt az egyház segélyre szorultságát.

Iskolánk évi szükségletét nem tudjuk előteremteni. Egy iskolai és két drb. tanítói kályha is eltűnt. Most bérelt kályhát használunk az iskolában és a tanítói lakásban is. Ennek a bérletével is hátralékban vagyunk.

1937-ben az egyház 1665.52 pengővel járult az iskola fenntartásához, ebből készpénz-hozzájárulás 755.31 pengő, természetbeni 910.20 P. volt.

Jósvafői Helytörténeti Füzetek 36.

Az 1946 évi számadások alapján kb. 1000 forint készpénzzel járult hozzá az egyház az iskola fenntartásához. Könnyű volt ekkor, mert az egyháznak volt kevés tartalékolt fája, amit a szükségletek fedezésére pénzzé tettünk. tartalékunk is kifogyott, úgy hogy a legnagyobb bizonytalanságnak nézünk elébe.

Végezetül csak annyit említek még meg, hogy az egyházkormányzási tartozásaink is mind kiegyenlítetlenül vannak, nem azért mert nem akarjuk, hanem pénztelenségünk miatt.

Jelentésem a lelkiismeret mérlegére téve a valóságnak mindenben megfelelően és hűen írtam le.

Jósvafőn, 1947. nov. 7.

Miskolczy József
lelkipásztor

A jósvafői parókiáképülete ma

A Holocaust jósvafői áldozatainak nyomában

Keveset, mondhatnám, semmit nem ismerünk a Jósvafőről elhurcolt zsidó közösség további sorsáról, kálváriájuk utolsó állomásairól. Az idősek elmondása szerint Kassára kerültek, a téglagyár gettójába, ahonnan Auschwitzba szállították Őket. A fennmaradt legendák szerint néhány jósvafői ott, a téglagyárban is felkereste Őket, élelmiszert eljuttatva a nélkülözőknek.

Az alábbi közlést a „mindenkilapja.hu” web-oldalon találtam, változatlan formában közre adom:

„1944. április 24. hétfő

Jaross Andor rendeletet adott ki - 172.207/1944. VII. b. sz. - a zsidó szervezetek és intézmények feloszlásáról.

Endre László látogatást tett a sátoraljaújhelyi gettóban. A város főjegyzője ezután indítványozta a "zsidók mielőbbi továbbszállítását, mert a város keresztény lakosságára is veszéllyel járt ez az összezsúfolt állapot". Ugyanezen a napon Adolf Eichmann, Dieter Wisliceny, Hermann Krumej, továbbá az Endre László és a Ferenczy László által vezetett magyar "zsidótlanító különítmény" – Takács Albert, Lulai L. László stb. – megbeszélést tartott Kassán, ahol a gettósítást ellenőrizték. Tárgyaltak az I. zsidótlanítási műveleti zónában végrehajtandó feladatok menetéről, és szóba került, hogy a deportáló vonatok Kassán haladjanak keresztül. Még Rudolf Hösst, az auschwitzi tábor parancsnokát is a városba rendelte Eichmann.

A kassai gettóban, a tisztiorvos jelentése szerint, "a kiütéses tífusz gyanúja merült fel", ami ellen azonban nem tettek semmit. Az ellenőrzés után a kassai rendőrség által kiadott hirdetmény később az egész országban mintául szolgált. Szövege a következő volt:

"Április hó 28-án, 18 óra után Kassa város területén – a téglagyári tábor kivételével – zsidó személy nem tartózkodhat. Kivételt képeznek azok, akiket a lakásuk szerint illetékes rendőr- vagy csendőrijárőr ugyanezen a napon lakásukban további intézkedésig meghagyott, és külön névjegyzékbe foglalt. Minden más zsidó jelentkezni tartozik ugyanezen a napon 17 és 19 óra között a téglagyár átvevőbizottsága előtt. Azokat a zsidókat, akiket ez időpont után a hatóság a város területén talál, azonnal letartóztatja és internálja. Ismételten szigorúan figyelmezteti a rendőrkapitány a város lakosságát, hogy aki zsidó személyt vagy vagyont a fenti időpont után a lakásában vagy bárhol rejteget, azt letartóztatja és internálja."

Kassa zsidó lakossága mellett a téglagyári gettóba került Abaújszántó és az Abaújszántói járás, Encs, Gönc és a Gönci járás, Nagyida, Szepsi és a Csereháti járás, Torna és a Tornai járás zsidó közössége is. A helyi zsidó tanács elnöke

Jósvafői Helytörténeti Füzetek 36.

Kolos Ákos ügyvéd, a neológ hitközség elnöke volt, aki részt vett a március 28-i budapesti ülésen, és kezdetben a hatóságokkal való együttműködés pártján állt. A tanács tagjai Berger Dezső, Garai Sándor, Görög Artúr, Spira Ignác, Roth Ignác és Ungár Jenő voltak. A gettóból, egy június 22-i petíció szerint körülbelül 12.000, a kassai vonatlista szerint mintegy 15.000 főt vittek el.

Részletek a jósvafői zsidó temetőből

Pogány Sámuel pipája

Pogány Laci bácsi hagyaték-maradványából került elő a képen látható pipafej, amelyet hajdan édesapja, Samu bácsi használt.

A „Boscovitz” pipafej... (fotó Borzsák P.)

...és tulajdonosa: Pogány Sámuel

A pipa Boscovitz Sámuel műhelyében készült Pápan, a XX. század elején. Pipáik fekete cserépből készültek. A kupak alatti szakaszon olvasható a „Boscovitz” felirat, a hosszanti pipaszár végén pedig egy hármashalom-kettős-kereszt motívumú címer látható.

„Pápara pipáért, Debrecenbe dohányért.” szöveg a múlt századi gyermekmondóka. Az agyagpipa-gyártás dunántúli székhelye volt Pápa, ahol a 19. században három pipagyár működött. Az ún. parasztárutól a legfinomabb selmeczi pipáig a – pipák minden nemét gyártották. Bécsbe és az Alföldre szállították, de a múlt század elején Olaszországba is exportáltak nagy mennyiségben pápai pipát. A Boskowitz-féle, 1858-ban alapított gyárból változatos formájú, művészi kivitelű, szépen megformált rézkupakkal záródó pipák maradtak fenn. A múzeum őriz még pipákat kevésbé ismert pápai pipásoktól: Neumantól, Tostocktól és Breuertől is. 1900 körül a pápai Boskovich Sámuel pipagyárat létesít Városlődön, amely 1945-ig működik.

(Forrás: Ács Anna Fejezetek Pápa város népeletéből; www.jmvk.papa.hu)

A pipafejhez szár is dukált, amit akkoriban **csutorának** neveztek. A Bakony volt a fafaragás hazája, Csesznek központtal. Itt a keréktalp, járomfa, gereblye, lapát, villa készítése dívott; Bakonybélben csutorát, teknőt, fatálat készítettek a faszerszámok mellett.

(Forrás: *Cserny Margit: Adatok az 1848-as forradalom és szabadságharc történetéhez Veszprém megyében*)

A Pogány-porta

Egy régi újságcikk nyomán

A Jósvafőn átvezető – 26. és 27-es számú országutakat összekötő – utat néhány éve új aszfaltszőnyeggel látták el, azóta kellemesebb rajta a közlekedés. Mai nyomvonalának kiépítésére, az 1960-ban történt nagy átépítésére (amikor a falu közepén lévő kőhidat is elbontották) már csak az idősek emlékeznek. Ezért adunk most közre néhány részletet az ÉSZAKMAGYARORSZÁG-ban, 1960. április hetedikén, a 6. oldalon megjelent „Út épül a hegyek ölén” című „csala” által jegyzett cikkből.

A Jósvafő-Aggtelek közötti országút a II. Világháború előtt

„Legjelentősebb a Putnok-Jósvafő-Színpetri-i (szakasz). Maga a munka 3 éves program. Az építés költsége hozzávetőlegesen 60 millió forint! Ebből az összegből ebben az esztendőben mintegy 18 millió forintot használnak fel a 3 kilométeres jósvafői szakasz építésére. A munka itt csak lassan haladhat, mert mint mondottuk, rendkívül nehéz akadályokat kell elhárítani. Völgyrészek feltöltésével, sziklaoldalak lefaragásával épülhet csak meg a modern út. A munka nagyságára jellemző, hogy a vállalat (BAZ. Megyei Közúti Építő V.) aggteleki kőbányáját és zúzóját teljesen erre a munkára állították át.

Az építkezésen 140, többnyire nyírségi ember dolgozik, egy hegybontó, egy dózer (földgalyu), 6 dömpér, 4 kompresszor, 2 agregátor, egyenlőre egy henger, 7 teherkocsi és 500 döngölő „béka” segítségével. A dolgozók helyzetének megkönnyítése végett május 15-ig Aggteleken felépítik a 150 személyes felvonulási

épületet, amely külön üzemi konyhával rendelkezik. Műszakváltáskor – mert három műszakban dolgoznak – gépkocsikon szállítják a munkásokat a szállás-, illetve a munkahelyre.

Milyen lesz a jósvafői útszakasz, amelynek helyén 120 ezer köbméter földet és 13 ezer köbméter sziklát mozgatnak meg?

A régi, keskeny, 13-14 százalékos emelkedésű út egy része teljesen eltűnik, más része átépül. Az útirány is sokhelyütt megváltozik. Az útíveket (kanyarokat) úgy képezik ki, hogy két nagy társasgépkocsi biztonságosan elsuhanhasson egymás mellett. A legmagasabb kapaszkodó sem haladja meg a 7 százalékot, ami által gyorsabb, csúszós úttest esetén pedig kevésbé veszélyes a közlekedés.

Van olyan hely, ahol 4-5 méterrel süllyesztik az út szintjét. Ezen a szakaszon két parkolóhelyet építenek: egyiket a jósvafői Tengersizem Szálló előtt, a másikat ettől mintegy 500 méterre. Az út teljes hosszában új vízáteresztőket képeznek, két hidat építenek, valamint négy forrásfoglalást. Az út mentén futó magasfeszültségű villanyvezetékot teljes egészében átépítik, távol az úttól.”

A Köhorogra vezető új út az átépítés után
(a fotók nem a cikkből származnak!)

Ahol a jósvafői harang készült

Az egyetlen jósvafői harang temető felé néző oldalán ezt olvashatjuk:

ÖNTÖTTÉK ÉS FELSZERELTÉK POZDECH JÓZSEF UTÓDAI THURY JÁNOS ÉS KOSTS IMRE BUDAPESTEN 1882 DIK ÉVBEN

Ki is volt Pozdech József? A Wikipédián a következő összefoglalást találtam életművéről:

Pozdech József

Pesti lakatosmester. Az 1860-as években ő fejlesztette ki az új, megtört vonalú, öntöttvas jármot. Harangot nem öntött, csak a harangöntőket közvetítette. Főként Hilzer Ignácnak szerzett megbízásokat, de több korabeli harangöntővel is együttműködött. Ezeket a harangokat mind saját jármával látta el, sok helyen a harang feliratában is utalás található erre ("új modor szerint felszerelte"), vagy a jármón található meg a cégére. Az általa felszerelt harangok mind tárcsás koronájúak.

Nemrég a főváros 13. kerületében járva, a Lehel út 6. számú ház falán az alábbi emléktáblát fedeztem fel, amelyet a XIII. kerületi szlovák kisebbségi önkormányzat kezdeményezésére állítottak 2011. december 6-án:

Emlékek a jósvafői önkéntes tűzoltó szervezetről

„Jósvafői körjegyzőség
1110/1943 szám.

SÜRGŐS

Bak László tűzoltó parancsnok Úr
Jósvafő

Felhívom, hogy a m.kir. B.M. Úr 194.700/1941 sz. rendelete alapján az aratási, betakarítási és cséplési idő alatt ill. míg ezek a munkálatok be nem fejeződnek tűzfigyelői és tűzoltókészültségi szolgálatot kell tartani, miért is július 29-től a helyi viszonyoknak megfelelően ezen szolgálatot léptesse életbe és annak lelkiismeretes teljesítéséről esetenként személyesen győződjön meg.

Jósvafő, 1943. július 27-én

Szederkényi...

Jósvafő község tanácsa V.B.

MEGHÍVÓ

Felhívom a község önkéntestűzoltó testületének tagjait, hogy 1963. május hó 12-én Vasárnap délelőtt 7. órára a tűzoltószertár előtt megjelenni szíveskedjenek. Tekintettel arra, hogy a testület több fontos problémát fog megtárgyalni, melyre a megjelenés kötelező.

Szokoli András
vb. elnök

Bak László
tü.pk.

Bak Imre, Bak Sándor, Berecz László, Bak József, Dely Albert, Farkas János, Garan Lajos, Jóna Albert, Obbágy János, Palcsó László, Silye Lajos, Garan László, Bak Albert, Bak László, Berecz Lajos, Berecz Béla, Berecz János, Dely János, Fuszko Gyula, Győri Béla, Jóna Lajos, Obbágy József, Pogány István, Vostyár Béla, Bak János

A közelmúlt történelme III.

Adalékok a jósvafői önkéntes rendőri csoport működéséről az 1960-as években

Szolgálati beütemezés. 1962. év április hóra

„Felhívom az önkéntes rendőr parancsnok elvtárs figyelmét, hogy a szolgálatot a felszabadulási ünnep alkalmára ahogyan az be van ütemezve az úgy történjen, mert tudja az elvtárs, hogy lehetnek röpcédula szórások, és falfirkálások, vagy egyéb bűncselekmények is. Ennek érdekében, hogy azt meg tudjuk akadályozni, az elvtársak az éjszakai órákban minden idegen személyt igazoltassanak le, és járművet is, annak rendszámját írják fel, hogy be tudjuk számolni.

Harmadikán reggel 7. órára jelentést kérek a KMB-irodára telefonon, ha rendkívüli eset volna, azt azonnal jelenteni kötelesek az elvtársak. Telefonon történő jelentés úgy történjen, hogy elmennek a postára és meg kérik a postást hogy hívja fel a színi KMB irodát, a Telefon szám 9. Amennyiben jelentés nem érkezik arról szerzek tudomást, hogy minden a legnagyobb rendben folyt le. Egy zseblámpa elemet itt hagyok Bak elvtárs, hogy éjjel tudjatok igazoltatni, és akit igazoltattok, annak a személyi adatait is jegyezzétek fel, sőt a Szig. számát is. Erőt egészséget! Kuru József r.szkv. KMB.”

Járási Rendőrkapitányság E D E L É N Y

Alulírott és itt is megnevezett ifj. B a k L á s z l ó, aki Jósvafő községben, 1919 évi szeptember hó 18-án születtem és anyám neve: Rőczei Piroska, Jósvafő Rákóczi út 9. szám alatti lakos, ö n k é n t e s r e n d ő r, azon kérelemmel fordulok a T. címhez, hogy részemre önvédelmi célra oldalfegyver vásárlási és tartási engedélyt adni szíveskedjék.

Mint önkéntes rendőr feladatokat igyekszem a legjobb tudásom és a szolgálat érdekeinek megfelelően ellátni és a csoport vezető távollétében csoportvezető h. teendőit is elvégzem. Szolgálati időm alatt sokat a községben éjjelenként egyedül is mozgom, úgy érzem a szolgálatom jó és biztonságos ellátásához az önvédelmi fegyvertartási engedély megadása indokolt.

Előadom, hogy mint paraszti származású ember egyénileg gazdálkodom, a Párt-nak tagja nem vagyok, de a munkásosztály érdekeivel egyet értek és célkitűzéseinek megvalósításában tőlem telhetően segítek.

Önkéntes rendőr igazolványom száma: 22354.

Személyigazolványom száma: AC-I. 238186

Jósvafő, 1959 évi november hó 9.

ifj. Bak László önkéntes rendőr
jósvafői lakos

Hajdani árjegyzékek szerepe a tájházak tárgyainak azonosításában

A tájházak gyűjteményeibe bekerülő tárgyak azonosításánál, tárgyleíró kartonjainak készítésekor nagy segítséget jelentenek a korabeli árjegyzékek, amelyeket vagy a könyvtárakban, vagy a szakmúzeumokban lelhetünk fel. Azon túl, hogy a tárgyak pontos megnevezése fellelhető bennük, megismerhetjük típusaikat, méret szerinti változataikat, sőt: beszerzési áraikat is.

A Schopper J. G. Budapest Vaskereskedés raktára és árjegyzéke

SCHOPPER J. G. BUDAPEST		SCHOPPER J. G. BUDAPEST																																																													
Lópatkó <table border="1"> <tr> <td>Száma</td> <td>0</td> <td>1</td> <td>2</td> <td>3</td> <td>4</td> <td>5</td> </tr> <tr> <td>Hossza</td> <td>120</td> <td>120</td> <td>140</td> <td>150</td> <td>160</td> <td>170</td> </tr> <tr> <td>Súlyja</td> <td>30</td> <td>30</td> <td>30</td> <td>30</td> <td>30</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>Vastagsága</td> <td>9</td> <td>10</td> <td>10</td> <td>10</td> <td>11</td> <td>11</td> </tr> <tr> <td>Súlyja az egy db-ért</td> <td>0.30</td> <td>0.30</td> <td>0.30</td> <td>0.30</td> <td>0.30</td> <td>0.30</td> </tr> <tr> <td>Árja egy 100 kg</td> <td>30.00</td> <td>30.00</td> <td>30.00</td> <td>30.00</td> <td>30.00</td> <td>30.00</td> </tr> </table>		Száma	0	1	2	3	4	5	Hossza	120	120	140	150	160	170	Súlyja	30	30	30	30	30	30	Vastagsága	9	10	10	10	11	11	Súlyja az egy db-ért	0.30	0.30	0.30	0.30	0.30	0.30	Árja egy 100 kg	30.00	30.00	30.00	30.00	30.00	30.00	Zablák <table border="1"> <tr> <th>Éngedély</th> <th>Megjelölés</th> <th>Csúcs</th> <th>Szállít</th> <th>Csúcs</th> <th>Árjegyzék</th> </tr> <tr> <td></td> <td>60 mm-es átmérőű P</td> <td>— 30</td> <td>1.00</td> <td>2.00</td> <td>3.00</td> </tr> <tr> <td></td> <td>60 mm-es átmérőű P</td> <td>— 30</td> <td>1.00</td> <td>2.00</td> <td>3.00</td> </tr> </table>		Éngedély	Megjelölés	Csúcs	Szállít	Csúcs	Árjegyzék		60 mm-es átmérőű P	— 30	1.00	2.00	3.00		60 mm-es átmérőű P	— 30	1.00	2.00	3.00
Száma	0	1	2	3	4	5																																																									
Hossza	120	120	140	150	160	170																																																									
Súlyja	30	30	30	30	30	30																																																									
Vastagsága	9	10	10	10	11	11																																																									
Súlyja az egy db-ért	0.30	0.30	0.30	0.30	0.30	0.30																																																									
Árja egy 100 kg	30.00	30.00	30.00	30.00	30.00	30.00																																																									
Éngedély	Megjelölés	Csúcs	Szállít	Csúcs	Árjegyzék																																																										
	60 mm-es átmérőű P	— 30	1.00	2.00	3.00																																																										
	60 mm-es átmérőű P	— 30	1.00	2.00	3.00																																																										
Ferreszék <table border="1"> <tr> <td>Száma</td> <td>0</td> <td>1</td> <td>2</td> <td>3</td> <td>4</td> <td>5</td> </tr> <tr> <td>Hossza</td> <td>120</td> <td>120</td> <td>140</td> <td>150</td> <td>160</td> <td>170</td> </tr> <tr> <td>Súlyja</td> <td>30</td> <td>30</td> <td>30</td> <td>30</td> <td>30</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>Vastagsága</td> <td>9</td> <td>10</td> <td>10</td> <td>10</td> <td>11</td> <td>11</td> </tr> <tr> <td>Súlyja az egy db-ért</td> <td>0.30</td> <td>0.30</td> <td>0.30</td> <td>0.30</td> <td>0.30</td> <td>0.30</td> </tr> <tr> <td>Árja egy 100 kg</td> <td>30.00</td> <td>30.00</td> <td>30.00</td> <td>30.00</td> <td>30.00</td> <td>30.00</td> </tr> </table>		Száma	0	1	2	3	4	5	Hossza	120	120	140	150	160	170	Súlyja	30	30	30	30	30	30	Vastagsága	9	10	10	10	11	11	Súlyja az egy db-ért	0.30	0.30	0.30	0.30	0.30	0.30	Árja egy 100 kg	30.00	30.00	30.00	30.00	30.00	30.00	<table border="1"> <tr> <td></td> <td>Égőpatkó szállít, csúcs, szállít</td> <td></td> <td>Szállít csúcs, szállít, szállít</td> <td></td> <td>Szállít csúcs, szállít, szállít</td> </tr> <tr> <td>1 db</td> <td>P 2.00</td> <td>1 db</td> <td>P 2.00</td> <td>1 db</td> <td>P 2.00</td> </tr> </table>			Égőpatkó szállít, csúcs, szállít		Szállít csúcs, szállít, szállít		Szállít csúcs, szállít, szállít	1 db	P 2.00	1 db	P 2.00	1 db	P 2.00						
Száma	0	1	2	3	4	5																																																									
Hossza	120	120	140	150	160	170																																																									
Súlyja	30	30	30	30	30	30																																																									
Vastagsága	9	10	10	10	11	11																																																									
Súlyja az egy db-ért	0.30	0.30	0.30	0.30	0.30	0.30																																																									
Árja egy 100 kg	30.00	30.00	30.00	30.00	30.00	30.00																																																									
	Égőpatkó szállít, csúcs, szállít		Szállít csúcs, szállít, szállít		Szállít csúcs, szállít, szállít																																																										
1 db	P 2.00	1 db	P 2.00	1 db	P 2.00																																																										
Ökörpatkó <table border="1"> <tr> <td>Hossza</td> <td>100</td> <td>110</td> <td>120</td> <td>130</td> <td>140</td> <td>150</td> </tr> <tr> <td>Súlyja</td> <td>30</td> <td>30</td> <td>30</td> <td>30</td> <td>30</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>Vastagsága</td> <td>9</td> <td>10</td> <td>10</td> <td>10</td> <td>11</td> <td>11</td> </tr> <tr> <td>Súlyja az egy db-ért</td> <td>0.30</td> <td>0.30</td> <td>0.30</td> <td>0.30</td> <td>0.30</td> <td>0.30</td> </tr> <tr> <td>Árja egy 100 kg</td> <td>30.00</td> <td>30.00</td> <td>30.00</td> <td>30.00</td> <td>30.00</td> <td>30.00</td> </tr> </table>		Hossza	100	110	120	130	140	150	Súlyja	30	30	30	30	30	30	Vastagsága	9	10	10	10	11	11	Súlyja az egy db-ért	0.30	0.30	0.30	0.30	0.30	0.30	Árja egy 100 kg	30.00	30.00	30.00	30.00	30.00	30.00	<table border="1"> <tr> <td></td> <td>Csúcs szállít, szállít</td> <td></td> <td>Szállít csúcs, szállít, szállít</td> <td></td> <td>Szállít csúcs, szállít, szállít</td> </tr> <tr> <td>1 db</td> <td>P 2.00</td> <td>1 db</td> <td>P 2.00</td> <td>1 db</td> <td>P 2.00</td> </tr> </table>			Csúcs szállít, szállít		Szállít csúcs, szállít, szállít		Szállít csúcs, szállít, szállít	1 db	P 2.00	1 db	P 2.00	1 db	P 2.00													
Hossza	100	110	120	130	140	150																																																									
Súlyja	30	30	30	30	30	30																																																									
Vastagsága	9	10	10	10	11	11																																																									
Súlyja az egy db-ért	0.30	0.30	0.30	0.30	0.30	0.30																																																									
Árja egy 100 kg	30.00	30.00	30.00	30.00	30.00	30.00																																																									
	Csúcs szállít, szállít		Szállít csúcs, szállít, szállít		Szállít csúcs, szállít, szállít																																																										
1 db	P 2.00	1 db	P 2.00	1 db	P 2.00																																																										
Patkószarok <table border="1"> <tr> <td>Száma</td> <td>0-1</td> <td>2</td> <td>3</td> <td>4</td> </tr> <tr> <td>Hossza egy darab</td> <td>100</td> <td>100</td> <td>100</td> <td>100</td> </tr> <tr> <td>Súlyja egy darab</td> <td>100</td> <td>100</td> <td>100</td> <td>100</td> </tr> <tr> <td>Súlyja egy darab</td> <td>100</td> <td>100</td> <td>100</td> <td>100</td> </tr> <tr> <td>Súlyja egy darab</td> <td>100</td> <td>100</td> <td>100</td> <td>100</td> </tr> </table>		Száma	0-1	2	3	4	Hossza egy darab	100	100	100	100	Súlyja egy darab	100	100	100	100	Súlyja egy darab	100	100	100	100	Súlyja egy darab	100	100	100	100	<table border="1"> <tr> <td></td> <td>Csúcs szállít, szállít</td> <td></td> <td>Szállít csúcs, szállít, szállít</td> <td></td> <td>Szállít csúcs, szállít, szállít</td> </tr> <tr> <td>1 db</td> <td>P 2.00</td> <td>1 db</td> <td>P 2.00</td> <td>1 db</td> <td>P 2.00</td> </tr> </table>			Csúcs szállít, szállít		Szállít csúcs, szállít, szállít		Szállít csúcs, szállít, szállít	1 db	P 2.00	1 db	P 2.00	1 db	P 2.00																							
Száma	0-1	2	3	4																																																											
Hossza egy darab	100	100	100	100																																																											
Súlyja egy darab	100	100	100	100																																																											
Súlyja egy darab	100	100	100	100																																																											
Súlyja egy darab	100	100	100	100																																																											
	Csúcs szállít, szállít		Szállít csúcs, szállít, szállít		Szállít csúcs, szállít, szállít																																																										
1 db	P 2.00	1 db	P 2.00	1 db	P 2.00																																																										
Patkószarok <table border="1"> <tr> <td>Száma</td> <td>0</td> <td>1</td> <td>2</td> </tr> <tr> <td>Hossza</td> <td>100</td> <td>100</td> <td>100</td> </tr> <tr> <td>Súlyja</td> <td>100</td> <td>100</td> <td>100</td> </tr> <tr> <td>Súlyja</td> <td>100</td> <td>100</td> <td>100</td> </tr> </table>		Száma	0	1	2	Hossza	100	100	100	Súlyja	100	100	100	Súlyja	100	100	100	<table border="1"> <tr> <td></td> <td>Csúcs szállít, szállít</td> <td></td> <td>Szállít csúcs, szállít, szállít</td> <td></td> <td>Szállít csúcs, szállít, szállít</td> </tr> <tr> <td>1 db</td> <td>P 2.00</td> <td>1 db</td> <td>P 2.00</td> <td>1 db</td> <td>P 2.00</td> </tr> </table>			Csúcs szállít, szállít		Szállít csúcs, szállít, szállít		Szállít csúcs, szállít, szállít	1 db	P 2.00	1 db	P 2.00	1 db	P 2.00																																
Száma	0	1	2																																																												
Hossza	100	100	100																																																												
Súlyja	100	100	100																																																												
Súlyja	100	100	100																																																												
	Csúcs szállít, szállít		Szállít csúcs, szállít, szállít		Szállít csúcs, szállít, szállít																																																										
1 db	P 2.00	1 db	P 2.00	1 db	P 2.00																																																										
Patkószarok <table border="1"> <tr> <td>Száma</td> <td>0</td> <td>1</td> <td>2</td> </tr> <tr> <td>Hossza</td> <td>100</td> <td>100</td> <td>100</td> </tr> <tr> <td>Súlyja</td> <td>100</td> <td>100</td> <td>100</td> </tr> <tr> <td>Súlyja</td> <td>100</td> <td>100</td> <td>100</td> </tr> </table>		Száma	0	1	2	Hossza	100	100	100	Súlyja	100	100	100	Súlyja	100	100	100	<table border="1"> <tr> <td></td> <td>Csúcs szállít, szállít</td> <td></td> <td>Szállít csúcs, szállít, szállít</td> <td></td> <td>Szállít csúcs, szállít, szállít</td> </tr> <tr> <td>1 db</td> <td>P 2.00</td> <td>1 db</td> <td>P 2.00</td> <td>1 db</td> <td>P 2.00</td> </tr> </table>			Csúcs szállít, szállít		Szállít csúcs, szállít, szállít		Szállít csúcs, szállít, szállít	1 db	P 2.00	1 db	P 2.00	1 db	P 2.00																																
Száma	0	1	2																																																												
Hossza	100	100	100																																																												
Súlyja	100	100	100																																																												
Súlyja	100	100	100																																																												
	Csúcs szállít, szállít		Szállít csúcs, szállít, szállít		Szállít csúcs, szállít, szállít																																																										
1 db	P 2.00	1 db	P 2.00	1 db	P 2.00																																																										

Az 1936-os árjegyzék patkókra és zablákra vonatkozó lapjai

Zablák a tájház gyűjteményéből (2005.1118.1 és 2005.1120.1 lelt. számú)

Patkó (2005. 1182.1 lelt. számú)

Téli ökörpatkók (2005.1188.1, és 2005. 1190.1 lelt. számú)

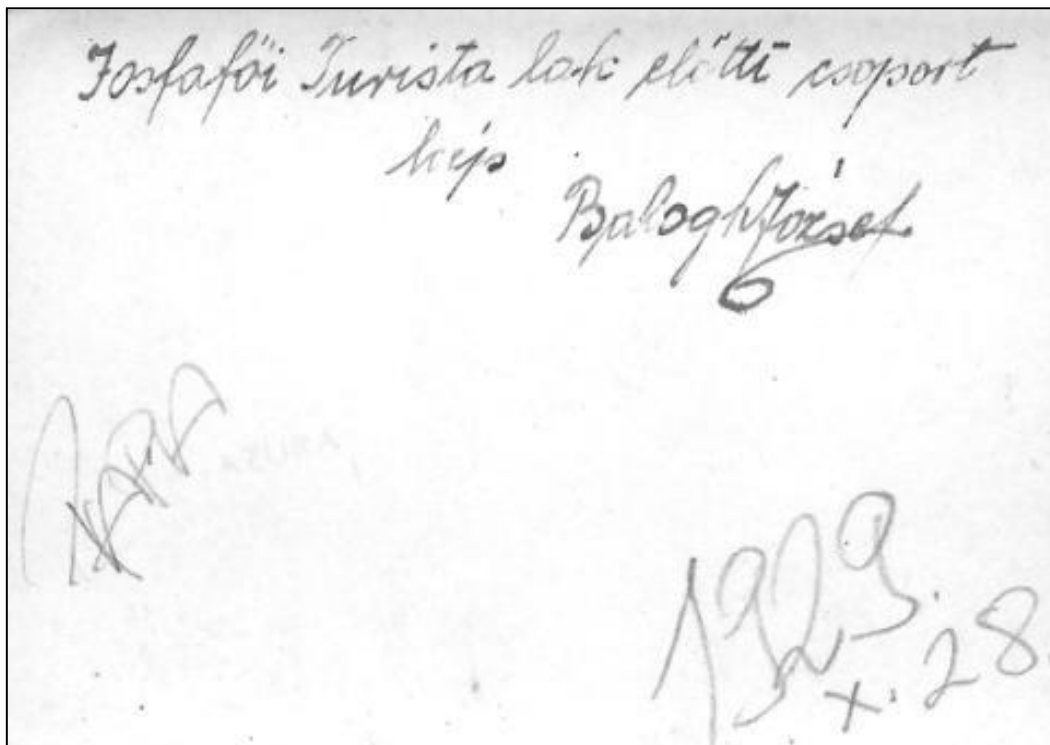
Kengyelek (2005. 1131.1 és 2005. 1132. 1 lelt. számú)

Egy régi fénykép

Kevés fénykép maradt fenn a hajdani Felső malom épületéből kialakított Klein Károly féle turistaházzról. Most egy ilyen adunk közre:

....és a fotó hátoldala

A tájház vendégeknyéből

„Örömmel tölt el ez a csodálatos kiállítás, valóban a gyerekkori és nagyapáink világát tárja a szemünk elé és ez jó érzés, de sajnos már kihalóban van. Gratulálunk az eszmei szerzőknek, látszik, hogy ez igazán szívből van működtetve. Iván László 2012. márc. 9.”

„Örültem, hogy egy kis betekintést kaphattam Jósvafő történetébe. nagyon gazdag a régi tárgyak gyűjteménye, ami bizonyítja, hogy régen milyen leleményesek voltak az emberek (pl. fagylalkészítő gép). Köszönöm a tájékoztatást is! Oswald Lórántné 2012, márc. 16.”

„Szép és érdekes ez a múzeum. Ha itt járunk legközelebb, akkor is ellátogattunk ide. Köszönettel: Bokorligeti Dorottya, Nagy Tibor 2012.03.17.”

„Csodálatos a tájház, az emlékek megelevenednek, és életre keltik a régmúltat. Sok boldogságot kívánunk az egész falunak, és hosszú boldog jövőt. Dr. Sós Nándor 2012. 04.08.”

„Nagyon-nagyon sok szeretettel köszönjük ezt a szívés idegenvezetést. Boldogok vagyunk, hogy itt lehettünk. Sok szeretettel a Józsa család Szlovákiából. 2012. 04. 09.”

„Sosem gondoltam volna, hogy élnek még olyan emberek kis országunkban, akik időt, fáradságot, pénzt nem sajnálva összegyűjtik őseink, nagyapáink hagyatékát, azok eszközeit, használati tárgyait.

Köszönjük ezt a gyönyörű élményt, ehhez hasonló élményben régen volt részünk. Még egyszer köszönet érte és kívánunk további kitartást, jó egészséget Önnek! Királdról a Balogh család, akik szintén megszállottjai ennek a szenvedélynek. Balogh András, 2012. 04. 30.”

„Köszönjük a szíves vendéglátást, a jó bort! Minden nagyon tetszett, az „amerikás ládatól” a régi gépekig. Köszönettel: Németh Kinga, Vágner Mária, Göbolyös András Buci, Göbolyös Géza. 2012. 04. 30.”

„Ilyet sem láttunk még, valóban két kis bagoly költözött a tiszta szobába. Köszönjük a részletes, kedves és nagyon-nagyon tartalmas falusétát és idegenvezetést! Veres Péter Gimnázium 7/a, 2012. 05. 07.”

„Fiatalságunkat idézte ez a szépen berendezett, összeszedett múzeum a régi falusi életről. nagyon tetszett. További szép munkát és sok látogatót kívánunk! Hanák Judit, Horváth Béláné Budapestről, 2012. máj. 12.”

„Sok régi emléket felidézett bennem a tájház gyermekkoromból. Az 1960-as években több nyarat itt töltöttem az apai rokonaimnál. 2012. V. 18. Hubai Péterné (sz. Bak Olga) Miskolc”

„Hosszú idő után visszakerülve Jósvafőre élveztük a táj szépségét és lakói vendégszeretetét. megcsodáltuk a régi jósvafői lakosok tárgyi emlékeit. Köszönettel és buzdítva a további örökségvédelemre. 2012. 05.27-én, Pünkösd napján, Dr Szécsényi Nagy István és családja.”

„Nagyon különleges és szép hely, sok érdekességet megtanultunk a népi életből és sok bölcsességet és természetszeretetet. A természetben és a természettel kell élni. Béla bácsi nagyon sok érdekes dolgot mutatott nekünk. A Váci utcai Ének-zene Általános Iskola (Bp. 5. ker.) 6. zenei osztálya; 2012. 06. 07.”

„Nagyon szép és jó volt minden. Részletes történelmi és földrajzi előadást hallottunk. Visszarepültünk az időben. reméljük még visszajövünk valaha! Budapest, XVII. kerületi Aprófalva óvodából; 2012. június 8.”

„Nagyon szép itt minden. Szívesen kipróbálnám egyszer, hogy milyen itt lakni”. 2012. június 9. Bné”

„Imádjuk ezt a helyet! Magyarország egyik legszebb falujában Magyarország legszebb tájházát! Voltunk már és még visszajövünk! Molnos Család + Emma, Anna, Misi. 2012. június 19.”

„A Szabadtéri Néprajzi Múzeum Múzeumi Oktatási és Képzési Központja és a Múzeumi Koordinátori Hálózat munkatársai nevében gratulálunk a Tájház kiállításaihoz és a jósvafői kulturális örökség megőrzése érdekében végzett munkához!

2012. június 27-én, László napján

Dr. Bereczki Ibolya”

„Nagyon tetszett ez a hely, itt táboroztunk 5 napon át a mezőkövesdi Szent István Katolikus Általános Iskola 3/a és 4/a osztályos tanulói: Pap Katalin Tünde, Pap Máté, Egyed Botond, Hajdú Attila, Tóth Csanád, Marczis Dóra, Ignác Botond, Agócs Ágoston, Hajdu Ivett, Kis Hanna Róza, Molnár Károly Gábor”

„Köszönjük szépen, nagyon tetszett nekünk a tájház és a hallottak. Szolnokról Angi Tamara Veronika, Marosán Dávid Mihály és Marosán Ingrid Hilda, Tizaszőlősről Anginé Szőnyi Eszter, Angi József.; 2012. 07.04. „

T a r t a l o m

Újabb részletek a jósvafői születésű Dely László „Magyarországi kapitányoknak és királyoknak historiájok” című 1779-ben kelt művéből

Papp Ferenc professzor és Jósvafő

**Dr. Papp Ferenc
1901-1969**

A közelmúlt történelme I. – Kaland a Kutatóállomáson

60 éve fedezte fel a Béke-barlangot Dr. Jakucs László

Újabb irodalmi adatok a jósvafői református templomról

A közelmúlt történelme II.

A Holocaust jósvafői áldozatainak nyomában

Pogány Sámuel pipája

Egy régi újságcikk nyomán

Ahol a jósvafői harang készült

Emlékek a jósvafői önkéntes tűzoltó szervezetről

A közelmúlt történelme III.

Hajdani árjegyzékek szerepe a tájházak tárgyainak azonosításában

Egy régi fénykép

A tájház vendégkönyvéből